

Innsamling og gjenvinning av kasserte kjøretøy – Autoretur AS

Innsamling og gjenvinning av kasserte kjøretøy – Autoretur AS

Bilimportørene har ansvar for innsamling og gjenvinning av kasserte kjøretøy i Norge. Dette ansvaret ivaretas gjennom selskapet Autoretur AS, der Bilimportørenes Landsforening er eier.

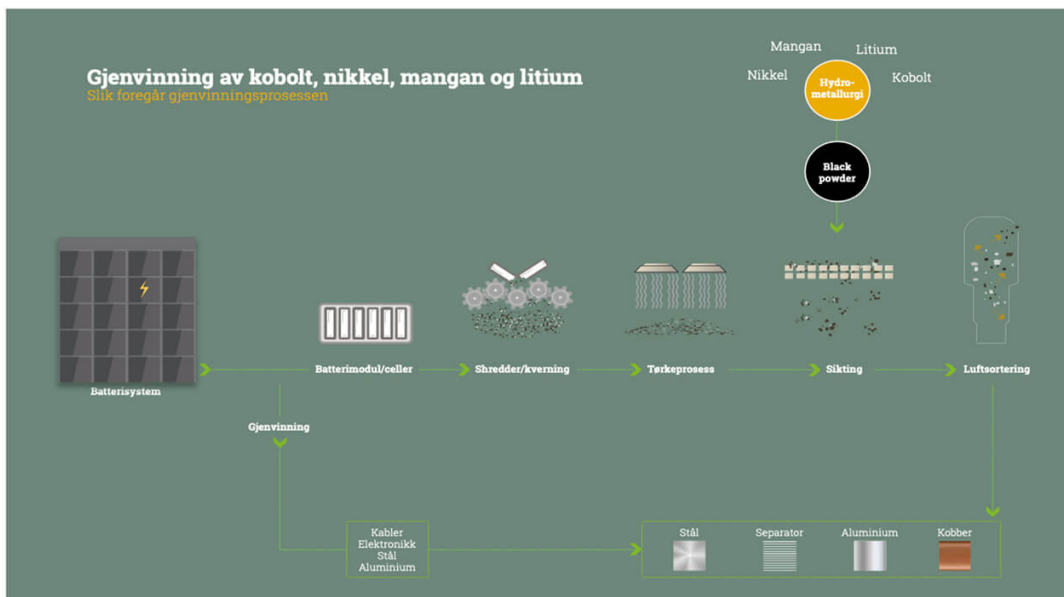
Gjennom et nettverk av biloppsamlere over hele landet, organisert gjennom tre hovedoperatører, samles norske vrakbiler inn. Vrakbilene går deretter gjennom den høyteknologiske gjenvinningsprosessen som skal til for å gjenvinne så å i alt av materialer fra vrakbilene. Materialene blir solgt og brukt om igjen til nye produkter, og stadig flere bildeler gjenbrukes. Dermed blir materialene fra kasserte biler en del av sirkulærøkonomien.

Fakta:

- Norge fikk den første bilvrakordningen i 1978. Bilimportørene overtok ansvaret for returordningen i 2007 i tråd med innføringen av produsentansvaret i avfallsforskriften. Ansvaret utøves gjennom det bilimportør-eide selskapet Autoretur AS, som drives på non-profit-basis.
- Bilimportørene har ansvar for innsamling og gjenvinning av kasserte kjøretøy. Dette ansvaret ivaretas gjennom selskapet Autoretur. Bilimportørenes Landsforening eier selskapet.
- EU-kravene som også gjelder i Norge, pålegger bilprodusentene å gjenvinne 95% av vraket gjennom et offentlig godkjent retursystem.
 - 85% materialgjenvinning, 10% energigjenvinning, 5% kan deponeres
- I praksis betyr dette at tilnærmet hele bilen skal kunne gjenvinnes eller gjenbrukes.
- Bilbransjen spiller en viktig rolle for at Norge skal nå målene om 55% kutt i utslipp innen 2030 gjennom overgangen til nullutslippsteknologi. Også når kjøretøyene skal kasseres, tar bilbransjen et betydelig miljøansvar gjennom Autoretur.
- Autoretur-ordningen sikrer forsvarlig gjenvinning og resirkulering av kasserte kjøretøy. Dette er viktig for å redusere CO₂- og miljøutslipp, og for å øke gjenbruk av metaller som er en begrenset ressurs. Det utbetales en vrakpant på 3 000 kroner for biler som leveres til vraking.
- I 2022 ble det vraket 113 338 kjøretøyer i Norge, og materialene i 131 800 tonn kasserte kjøretøy ble gjenbrukt og gjenvunnet (materialgjenvunnet).
- Autoretur oppnådde i 2022 en samlet gjenvinningsgrad på 97,8% og 88,2% materialgjenvinning.

- Ombruk av deler fra kasserte biler øker kraftig og bransjen er i endring. Dette er i tråd med EUs direktiver om ombruk.
- I gjennomsnitt gjenbrukes cirka 950 kg metaller fra en vraket bil. Tungmetaller som bly, kadmium og kvikksølv blir også fjernet.
- Gjenvinning og ombruk av høyenergibatterier, det vil si fremdriftsbatteriene i el- og hybridbiler, bli stadig viktigere. Norge driver i dag pionérvirksomhet på feltet gjennom selskapet Batteriretur - og Northvolt, som gjenvinner høyenergibattericeller ved sitt nye anlegg på Øra utenfor Fredrikstad. Der tar de ut og gjenbraker virkestoffene (litium, kobolt m.fl.) fra høyenergibatteriene slik at de sjeldne metallene kan brukes til nye ting.
- Batteriretur materialgjenvinner i dag om lag 70% av slike batterier, og regner med å komme opp på 90-100% i løpet av få år.
- Det er stort potensial for gjenbruk av høyenergibatterier i flere typer applikasjoner, blant annet i forbindelse med solcellepaneler. Slike applikasjoner kan forlenge levetiden til el- og hybridbil-batteriene.

- I 2022 utviklet Autoretur et læringsopplegg for grunnskoleelever i samarbeid med Skolerom.no. Læringsopplegget er tilgjengelig for en rekke av landets kommuner og skoler.
- Gjennomsnittlig levealder på en bil i Norge er 18,2 år. Eldre biler med høye utslipp og lavt sikkerhetsnivå bør erstattes med nye nullutslippskjøretøy. Da vil Norge kunne nå Stortingets mål om 55% kutt i utslippene innen 2030.
- I Norge er gjennomsnittlig levealder for personbiler i overkant av 18 år. Det vil si at det er et stort antall eldre biler på veiene med høye CO2 utslipp og lavt sikkerhetsnivå. Autoretur jobber for at myndighetene legger til rette for økt vraking og dermed en fornyelse av bilparken med høyere andel nullutslippsbiler. Det kan for eksempel oppnås med høyere vrakpant.

Bilbransjen kritiseres stadig for ikke å ta klima- og miljøutfordringene på alvor. For BIL er det viktig å synliggjøre at bransjen tar et betydelig miljøansvar gjennom Autoretur, og at det er store klima- og miljøgevinster å hente ved at gamle biler byttes med nye.